Kankaanpään A-koti

Omavalvontasuunnitelma

VAK ry, Kankaanpään A-koti
HIRVIKANKAANTIE 226, 38770 LOHIKKO
28.10.2026

KANKAANPÄÄN A-KODIN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT 2
2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET 3
3 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO 3
4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN 7
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET 8
6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA 11
7 ASIAKASTURVALLISUUS 14
8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN 18
9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA 19
10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA 19

Kankaanpään A-koti

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja

Nimi VAK ry Y-tunnus 0133623-5

Kunta Kankaanpää

Sote-alueen nimi Satakunnan hyvinvointialue, Satasote

Toimintayksikkö tai toimintakokonaisuus

Nimi Kankaanpään A-koti

Katuosoite Hirvikankaantie 226

Postinumero 38770 Postitoimipaikka Lohikko

Sijaintikunta Kankaanpää

Palvelumuoto ja asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan, asiakaspaikkamäärä

Päihdekuntoutujien sosiaalihuollon laitoshoito: yksilökuntoutuspaikkoja 22

Lastensuojelun laitospalvelu: ympärivuorokautinen perhekuntoutus, perhepaikkoja 7

Perheoikeudelliset palvelut: tuetut ja valvotut tapaamiset sekä valvotut vaihdot, asiakasmäärä 4

Johtaja Laura Räsänen

Puhelin 044 730 8818 Sähköposti laura.rasanen@vakry.fi

Toimintalupatiedot

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisajankohta *(sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun-tuottajien rekisteri)* 6.5.2025 (muutoslupa)

Palvelu, johon lupa on myönnetty Päihdekuntoutujien sosiaalihuollon laitoshoito, Lastensuojelun laitospalvelu: ympärivuorokautinen perhekuntoutus, Perheoikeudelliset palvelut: tuetut ja valvo-tut tapaamiset sekä valvotut vaihdot

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Kankaanpään A-koti tuottaa laadukasta ja vaikuttavaa riippuvuuskuntoutusta yksilöille, pareille ja perheille. Toiminnassa yhdistyvät asiakkaiden yksillöllinen ja yhteisöllinen kuntoutuminen. Kuntoutuksessa huomioimme myös psyykkiset ja sosiaaliset tarpeet, ja pyrimme auttamaan asiakkaitamme kokonaisvaltaisesti.

Yksilöllisyys tarkoittaa asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden sekä tavoitteiden kunnioittamista ja huomioimista osana kuntoutusta.

Yhteisöllisyys tarkoittaa koko yhteisön hyödyntämistä muutosta eteenpäin vievänä tekijänä. Pyrimme ylläpitämään turvallista, motivoivaa sekä avointa ilmapiiriä yhteisössämme, jonka jäseniä ovat sekä asiakkaat että koko henkilökunta.

Arvot ja toimintaperiaatteet

KANKAANPÄÄN A-KODIN VISIO

Toimintamme on laadukasta, ammattitaitoista sekä vaikuttavaa. Visionamme on toimia yhteisöllisen riippuvuuskuntoutuksen asiantuntijana yksilöiden, parien ja perheiden kohdalla.

ARVOT

- yksilöllisyys
- yhteisöllisyys
- yhdenvertaisuus
- voimavarakeskeisyys
- usko muutokseen

TOIMINTAPERIAATTEET

- kohtaamme asiakkaat arvostavasti, tasavertaisesti sekä motivoiden
- käytännön toimintaa ohjaa näyttöön perustuvien menetelmien käyttö sekä vahva ammattillinen osaaminen, jota ylläpidämme ja seuraamme säännöllisesti
- pyrimme siihen, että asiakkaille syntyy aidosti tunne osallisuudesta oman kuntoutuksen etenemisessä, perustuen luottamukseen ja avoimuuteen

EETTISET PERIAATTEET

- päihteettömyys
- yhdenvertaisuus
- ihmisarvon ja itsemäärämisoikeuden kunnoittaminen

3 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO

RISKIENHALLINTA

Kankaanpään A-kodin omavalvonnan ja riskienhallinnan toimeenpano koostuu riskienhallintaan ja omavalvontaan laadittujen ohjeistusten pohjalta. Riskienhallinnan lähtökohtana on ollut pyrkimys tunnistaa jo ennalta ne kriittiset tilanteet, joissa toiminnan vaatimukset ja tavoitteet voivat vaarantua.

Kankaanpään A-kodilla on käytössä sähköinen turva-arviointiohjelma, johon on koottu kattavasti kaikki työturvallisuuteen liittyvät riskitekijät, niiden todennäköisyys sekä ennalta ehkäisevät toimenpiteet. Turva-arvioinnin päivittäminen tapahtuu vähintään kerran vuodessa sekä tarvittaessa. Kaikessa toiminnassa ja sen suunnittelussa huomioimme sekä asiakkaiden, että henkilökunnan turvallisuuden.

Riskienhallinnan toimeenpanon ohjeistuksia annetaan seuraavissa asiakirjoissa:

- Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Päihdeohjelma
- Varhaisen reagoinnin malli
- Asiakasväkivallan hallinnan malli
- Sosiaalisen median käyttöohje
- Toimintaohje asiakkaan kuntoutuksen keskeytyessä
- Päihtynyt asiakas yksikössä
- Tietoturvapoikkeamasta ilmoittaminen
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 29§:n mukaisen henkilökunnan ilmoitusvelvollisuuden ohjeistus
- Poikkeama- ja vaaratilanneilmoitus (TurvaArvi), sisältää lääkepoikkeamailmoituksen
- Omavalvontasuunnitelma
- Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun hallinnan toimintamalli
- Lääkehoitosuunnitelma
- Tietosuojaohjeistus sekä salassapitositoumus
- Ensiapu- ja hätäensiapuohjeistus

Riskienhallinnan prosessi ja toimintatavat

Kankaanpään A-kodin omavalvonta perustuu riskienhallintaan, jossa palveluun, laatuun sekä toimintaan liittyviä riskejä arvioidaan monipuolisesti, niin asiakkaan kuin henkilöstön näkökulmista. Asiakas- ja työturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetut vaatimukset ja tavoitteet voivat vaarantua. Tällaisia riskejä voivat olla:

- infektiot ja tarttuvat taudit
- kiire, psykososiaalinen kuormitus
- yksin työskentely, resurssien ylläpitäminen
- vuorotyö
- uhka- ja väkivaltatilanteet
- päihteidenkäyttö
- lääkehoitoon ja sen toteuttamiseen liittyvät riskit: lääkehoitopoikkeamat
- tietosuojaan ja -turvaan liittyvät riskit
- henkilöstön toimintaan liittyvät riskit: asiakkaiden epäasiallinen kohtelu, henkilökunnan kuormittuminen, puutteellinen osaaminen

- yksikön tiloihin liittyvät riskit: paloturvallisuus, tapaturmat
- tiedottamiseen ja tiedon kulkuun liittyvät riskit
- epäselvät toimintaohjeet
- asiakkaiden keskinäisiin suhteisiin liittyvät riskit: vallankäyttö, alistaminen, painostaminen, uhkailu- tai väkivaltatilanteet, hyväksi käyttäminen, taloudellisen edun tavoittelu

Kankaanpään A-kodin riskienhallinta on koko työyhteisön yhteinen tehtävä. Koko henkilöstö osallistuu riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Yksikön vastuuhenkilön tehtävänä on huolehtia, että henkilöstö, mukaan lukien opiskelijat ja sijaiset, tuntevat omavalvontasuunnitelman sisällön sekä toimeenpanon yksikön toiminnassa. Lisäksi yksikön vastuuhenkilö sekä työsuojelupäällikkö vastaavat siitä, että henkilökunnalla on riittävästi tietoa ja osaamista turvallisuuteen liittyvissä asioissa.

Riskikartoitus Kankaanpään A-kodilla tehdään vuosittain. Kartoituksen tekemiseen osallistuvat kaikki henkilökuntaan kuuluvat sekä työterveyshuolto. Riskienhallintaan liittyviä asioita käsitellään lisäksi henkilökunnan viikoittaisissa kokouksissa ja asiakastiimissä, tarpeen mukaan sekä henkilöstön kehittämispäivissä. Työsuojelun osalta kokoonnutaan vähintään 4 kertaa vuodessa.

Riskienhallinnan edellytyksenä on, että työyhteisössä on luottamuksellinen ilmapiiri, jossa kuka tahansa työyhteisöstä, asiakkaista tai omaisista voi nostaa esille havaitsemiaan epäkohtia ja riskejä. Yksikössä on käytössä sähköinen lomake (TurvaArvi) poikkeama- ja turvallisuusilmoitusten tekoon. Henkilökunnalla on Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 29§:n mukainen velvollisuus tuoda esille havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit. Asiakkaat tai heidän omaisensa voivat ilmaista havaitsemansa epäkohdat ja poikkeamat suullisesti tai kirjallisesti, ja jokaisella henkilökunnan jäsenellä on velvollisuus ohjata ja tarvittaessa auttaa tekemään ilmoituksen kirjallisena. Lisäksi jokaisella henkilökunnan jäsenellä on velvollisuus tehdä välittömät ja mahdolliset toimenpiteet riskin tai poikkeaman poistamiseksi heti, kun sellainen työntekijän tietoon tulee. Tehdyt toimenpiteet tulee kirjata poikkeama- ja turvallisuusilmoitukseen.

Riskien ja kriittisten työvaiheiden tunnistaminen ja mahdollisten riskien ennaltaehkäiseminen edellyttää sitä, että työyksiköissä on riittävästi aikaa yhteiseen keskusteluun. Kankaanpään A-kodilla tämä on huomioitu siten, että asiakastyön tiimillä ja koko henkilökunnalla on viikoittaiset kokoukset, joissa keskustellaan asiakastyöstä sekä muista työhön liittyvistä asioista sekä tehdään yhteisiä päätöksiä. Lisäksi henkilökunta kokoontuu arkipäivisin aamuraportille. Työvuoron vaihtuessa siirretään tarvittavat tiedot työhön liittyen työntekijältä toiselle. Sofia CRM -asiakastietojärjestelmään kirjataan päivittäisraporttia, jolloin tieto siirtyy viipymättä ja säilyy turvallisesti.

Mikäli havaitaan epäkohta tai riski, se kirjataan sähköiselle lomakkeelle (TurvaArvi). Lisäksi poikkeama tai epäkohta tuodaan esille heti vuoron aikana työsuojelupäällikölle, johtajalle tai/ja muulle henkilökunnalle, mikäli poikkeama tai vaaratilanne liittyy akuutisti arjen tasolla tapahtuvaan työskentelyyn. Tilanteesta tiedotetaan myös vuoronvaihdossa seuraavaan vuoroon tulevia työntekijöitä ja asia kirjataan myös Sofia CRM -asiakastietojärjestelmän päivittäisraporttiin. Mikäli poikkeama tai vaaratilanne liittyy asiakkaan hoitoon tai kuntoutukseen, tehdään siitä kirjaukset Sofia CRM -asiakastietojärjestelmään asiakkaan päivittäiskirjauksiin.

Poikkeama- ja vaaratilanneilmoitukset käsitellään säännöllisesti työsuojelupäällikön, työsuojeluvaltuutetun, johtajan ja tarvittaessa vastaavan sairaanhoitajan kesken. Lääkehoitopoikkeamat käsittelee vastaava sairaanhoitaja ja lisäksi ne viedään tarvittaessa säännöllisesti kokoontuvaan sairaanhoitajien palaveriin. Käsitellyistä poikkeama- ja vaaratilanneilmoituksista tehdään kirjallinen

kooste, joka käsitellään henkilökunnan kokouksessa. Koosteeseen kirjataan käsitellyt vaaratilanne- ja poikkeamailmoitukset, toimenpiteet sekä vastuuhenkilöt, jotka tarvittavat toimenpiteet tekevät. Vakavat riski- ja poikkeamatilanteet käsitellään aina viipymättä johtajan, työsuojelupäällikön sekä työsuojeluvaltuutetun kanssa. A-kodin johtajan tehtävä on myös vakavien poikkeamien osalta tiedottaa tilaajia sekä VAK ry:n hallitusta. Henkilökunnalla on mahdollisuus käyttää myös työterveyshuollon palveluja henkisesti kuormittavien tapahtumien jälkiselvittelyyn.

A-kodin johtajan ja työsuojelupäällikön vastuulla on varmistaa, että vaaratilanteet ja poikkeamat dokumentoidaan, selvitetään ja että toimeenpano ja korjaavat toimenpiteet tosiasiallisesti tapahtuvat suunnitelman mukaisesti. Tärkeää on selvittää syyt siihen, miksi poikkeama tai vaaratilanne tapahtui ja näiden perusteella muuttaa menettelytapoja turvallisemmiksi.

A-kodin johtajan ja työsuojelupäällikön vastuulla on yksikön riskienhallinnan, vaaratilanne- ja poikkeamailmoitusten seuranta, sekä toiminnan kehittäminen ja suunnitteleminen siten, että vaara- ja poikkeamatilanteita pystytään ennaltaehkäisemään. Korjaavista toimenpiteistä tiedotetaan henkilökuntaa ja muita yhteistyötahoja aina ajantasaisesti. Henkilöstön vastuulla on tiedon saattaminen vastuuhenkilöiden käyttöön. Yhteisissä johdon ja henkilökunnan foorumeissa arvioidaan myös jatkuvasti sitä, ovatko tehdyt toimenpiteet olleet riittäviä.

A-kodin henkilökunnan perehdyttäminen A-kodin riskienhallintaan ja -ilmoittamiseen on yksikön vastuuhenkilön vastuulla. Työntekijöillä on velvoite toimia työnantajan laatimien ohjeistusten mukaisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023, valvontalaki) 30 § Palveluntuottajan velvollisuus tiedottaa henkilöstön ilmoitusvelvollisuudesta, 29 §: palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Kankaanpään A-kodilla on laadittu ohjeistus lain sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 29§:n mukainen ohjeistus palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuudesta.

Lain mukaan palveluntuottajan on ilmoitettava välittömästi salassapitosäännösten estämättä palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisin toimin.

Palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta palvelunjärjestäjälle tai palveluntuottajalle. Palvelunjärjestäjän, palveluntuottajan ja vastuuhenkilön on ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan taikka muun lainvastaisuuden korjaamiseksi. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä. Valvontaviranomainen voi päättää toimenpiteistä siten kuin 38 §:ssä säädetään tai antaa 39 §:ssä säädetyn määräyksen epäkohdan poistamiseksi. Ilmoituksen tehneeseen

henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena. Palveluntuottajan tai vastuuhenkilön menettelyä on pidettävä kiellettynä vastatoimena, jos henkilön työ- tai virkasuhteen ehtoja heikennetään, palvelussuhde päätetään, hänet lomautetaan, häntä muutoin kohdellaan epäedullisesti tai häneen kohdistetaan muita kielteisiä seurauksia sen vuoksi, että hän on tehnyt 2–4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tai osallistunut ilmoittamansa asian selvittämiseen. Kiellettyä on myös estää tai yrittää estää henkilöä tekemästä 2–4 momentin mukaista ilmoitusta.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omavalvonnan suunnittelu

Omavalvonnan suunnitteluun on osallistunut koko Kankaanpään A-kodin henkilökunta. Lisäksi A-kodin keittiöllä sekä puhtaanapidolla on oma omavalvontasuunnitelma.

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Omavalvontasuunnitelman seurannasta ja päivittämisestä vastaa yksikön johtaja. Omavalvontasuunnitelmaa päivitetään aina, kun toimintaa ohjaavassa lainsäädännössä, yksikön toiminnassa tai laadussa tai asiakasturvallisuudessa tapahtuu muutoksia. Jokainen yksikön työntekijä on osaltaan velvollinen tuomaan esille edellä mainittuja palvelun laatuun, toimintaa tai asiakasturvallisuuteen liittyvät poikkeamat ja siten vastuussa omavalvonnan seurannan toteutumisesta ja poikkeamien tiedottamisesta eteenpäin vastuuhenkilöille. Lisäksi omavalvontaan, riskienhallintaan ja asiakasturvallisuuteen liittyviä asioita käsitellään säännöllisesti työsuojelukokouksissa sekä tarpeen mukaan työryhmätiimeissä ja henkilökunnan kokouksissa. Tarpeen mukaisia päivityksiä tehdään omavalvontasuunnitelmaan tarvittaessa, jotta omavalvontasuunnitelman ajantasaisuus voidaan varmistaa.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Kankaanpään A-kodin omavalvontasuunnitelma on vapaasti saatavilla ja luettavissa päätalon tuloaulassa. Lisäksi omavalvontasuunnitelma on sähköisesti henkilökunnan luettavissa henkilöstön verkkoasemalle tallennettuna. Omavalvontasuunnitelma on luettavissa myös VAK ry:n internetsivuilla.

Omavalvonnan seuranta ja raportointi

Omavalvontasuunnitelma ja sen raportoin perustuvat lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023 27§: “Palveluntuottajan on tehtävä omavalvontasuunnitelma sähköisesti ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa tai muulla sen julkisuutta edistävällä tavalla sekä pidettävä omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä palveluyksikössä. Palveluyksikön omavalvontasuunnitelmassa kuvatun toiminnan toteutumista on seurattava ja seurannassa havaitut puutteellisuudet on korjattava. Seurannasta on tehtävä selvitys ja sen perusteella tehtävät muutokset on julkaistava neljän kuukauden välein julkisessa tietoverkossa tai muulla niiden julkisuutta edistävällä tavalla sekä pidettävä julkisesti nähtävänä palveluyksikössä. Salassapidettäviä tietoja ei saa julkaista. Yksikön omavalvonnan raportit ovat aiemmin olleet liitteenä yksikön toimitiloissa olevassa omavalvontasuunnitelmassa/kansiossa. Vuoden 2026 alusta alkaen raportit on siirretty myös yksikön verkkosivuille. Omavalvonnan raportit käsitellään toimintayksikön johtoryhmän sekä työvaliokunnan kokouksissa.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Palvelutarpeen arviointi

Asiakkaalla on oikeus saada asianmukaista ja laadukasta palvelua, jotka vastaavat asiakkaan tarpeeseen. Kankaanpään A-kodin asiakkaat tulevat pääsääntöisesti hyvinvointialueiden päihdepalveluiden maksusitoumuksella. Perhekuntoutukseen osallistuvien perheiden tai lasten maksusitoumuksesta vastaa useimmiten lastensuojelu. Asiakkaan ensisijainen palveluntarve on arvioitu lähettävän tahon toimesta. Kankaanpään A-kodissa asiakkaan palveluntarve arvioidaan riippuvuuskuntoutuksen näkökulmasta, ottaen huomioon asiakkaan fyysiset, psyykkiset, sosiaaliset ja emotionaaliset tarpeet. Lisäksi kuntoutuksen aikaisen arvioinnin osa-alueena on myös kuntoutuksen jälkeisten palveluiden arviointi yhdessä asiakkaan ja asiakkaan lähettävän tahon kanssa. Asiakkaan hoitavan tahon arvio ja yhteistyö ko. tahon kanssa määrittää sitä, minkälaiset tavoitteet kuntoutukselle asetetaan. Kankaanpään A-kodin vastuulla on toteuttaa lähettävän tahon arvioimien tarpeiden toteutumista kuntoutuksen aikana. Tämä varmistetaan aktiivisella työskentelyllä ja kuntoutuksen jatkuvalla arvioinnilla sekä yhteistyöllä lähettävän tahon ja asiakkaan kanssa.

Palvelun toteuttamissuunnitelma

Kankaanpään A-kodin asiakkaille laaditaan palvelun toteuttamissuunnitelma kuntoutuksen alkuvaiheessa: asiakkuudesta riippuen joko päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen tai perhekuntoutuksen toteuttamissuunnitelma. Suunnitelman sisältö laaditaan asiakkaan tarpeita ja tavoitteita vastaavaksi. Lisäksi huomioidaan myös lähettävän tahon tavoitteet kuntoutukselle. Kuntoutussuunnitelmaan laaditut tavoitteet asetetaan lähettävän tahon arvion sekä asiakkaalle kuntoutuksen alkuvaiheessa tehdyn monidimensionaalisen haastattelun sekä asiakkaan itse nostamien tavoitteiden perusteella. Asiakkaan halutessa ja sen ollessa tarpeenmukaista, myös asiakkaan läheiset voidaan ottaa mukaan kuntoutuksen ja sen tavoitteiden suunnittelemiseen. Palvelun toteuttamissuunnitelman laatimisesta ja seurannasta asiakkaan kanssa vastaa asiakkaan omaohjaaja. Toteuttamissuunnitelmaan kirjataan kuntoutuksen päätavoitteet ja -painopistealueet sekä kuntoutuksen edetessä muuttuvat lyhyen aikavälin tavoitteet. Suunnitelmaan kirjataan näkyväksi asiakkaan itse määrittelemät tavoitteet sekä työntekijän näkemys erikseen, mikäli ne poikkeavat toisistaan. Asiakkaan kuntoutuksen alussa asiakkaalle kerrotaan kuntoutukseen kuuluvista työmenetelmistä ja tavoista, jotta asiakas saa riittävästi tietoa kuntoutuksen sisällöistä ja eri tavoista työskennellä.

Toteuttamissuunnitelma on tärkein kuntoutusta ohjaava työkalu ja sen pohjalta asiakkaalle laaditaan tehtäviä, jotka voivat olla joko kirjallisia tai toiminnallisia. Suunnitelman toteutumista arvioidaan viikoittain omaohjaajakeskusteluissa. Toteuttamissuunnitelman päivittäminen tapahtuu aktiivisesti kuntoutuksen edetessä tai muuttuessa. Suunnitelma laaditaan aina asiakkaan yksilöllisten tarpeiden pohjalta, asiakkaan tahtoa ja tavoitteita kuunnellen sekä kunnioitten. Asiakkaat arvioivat kuntoutustoimintaa myös viikoittain.

Asiakkaan itsemääräämisoikeuden mahdollistaminen

Sosiaalihuollon palveluissa jokaisella on oikeus tehdä omaa elämäänsä koskevia valintoja ja päätöksiä. Henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja tukea hänen osallistumistaan palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Itsemääräämisoikeus

on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan.

Kankaanpään A-kodilla kuntoutus perustuu yhteisömuotoiseen kuntoutukseen, mutta sen aikana huomioidaan ja kunnioitetaan jokaisen asiakkaan yksilöllisyyttä, yksityisyyden suojaa sekä itsemääräämisoikeutta. Kankaanpään A-kodin jokainen asiakas pyritään osallistamaan oman kuntoutusjaksonsa suunnitteluun ja toteutukseen. Lisäksi jokaisella asiakkaalla on oikeus koskemattomuuteen ja turvallisuuteen kuntoutuksen aikana. Kuntoutus perustuu vapaaehtoisuuteen, jolloin kaikki kuntoutukseen liittyvät päätökset pyritään tekemään aina yhteistyössä asiakkaan kanssa. Sitoutuminen omaan kuntoutukseen auttaa vahvistamaan asiakkaan kokemusta itsemääräämisoikeuden toteutumisesta, joten henkilökunnan tavoitteena on asiakkaan osallisuuden vahvistaminen ja autonomian kunnioittaminen.

Jokaisen asiakkaan kanssa laaditaan kuntoutuksen alussa yksilöllinen, yksilön omiin tavoitteisiin ja elämäntilanteeseen vastaava palvelun toteuttamissuunnitelma. Työntekijöiden tehtävänä on tukea ja auttaa asiakasta osallisuuteen oman kuntoutuksensa suunnittelussa ja itse kuntoutuksessa. Henkilökohtaisia asioita on mahdollisuus käsitellä henkilökunnan kanssa asiakkaan yksityisyyttä kunnioittaen ja kaikki henkilökunnan kanssa käydyt yksilökeskustelut ovat luottamuksellisia.

Kuntoutuksen alussa jokainen asiakas allekirjoittaa kuntoutuksen hoitosopimuksen, missä hän allekirjoituksellaan sitoutuu noudattamaan yhteisön käytäntöjä ja sääntöjä. Hoitosopimuksen tarkoitus on turvata sekä allekirjoittaneen että muiden kuntoutuksessa olevien asiakkaiden mahdollisuus turvalliseen toipumiseen. Hoitosopimuksessa asiakas sitoutuu päihteettömyyteen, pelaamattomuuteen ja väkivallattomuuteen. Asiakas sitoutuu myös siihen, ettei jakson aikana solmi seurustelu- tai seksisuhteita toisiin asiakkaisiin. Sopimuksen noudattamatta jättäminen käsitellään aina asiakaskohtaisesti pyrkien asiakkaan hoidon turvaamiseen.

Kuntoutuksen alussa asiakkaat tutustuvat kuntoutuksessa noudatettaviin toimintaohjeisiin. Asiakkailla on mahdollisuus osallistua kuntoutuksen aikana toiminnan kehittämiseen yhteisöllisen työskentelymenetelmän puitteissa; käytäntöjä on mahdollisuus arvioida ja tarkastella yhteisesti. Perusperiaate on, että kaiken yhteisön toiminnan tulee tähdätä toipumiseen.

Itsemääräämisoikeuden rajoittamista ja vahvistamista koskevat periaatteet

Kuntoutus Kankaanpään A-kodilla on osa asiakkaan avohoitoa ja perustuu aina asiakkaan vapaaehtoisuuteen. Sitoutumalla hoitosopimukseen sekä noudattamalla A-kodin sääntöjä ja käytäntöjä mahdollistetaan kaikkien asiakkaiden turvallinen ja luottamuksellinen kuntoutuminen. Asiakkaalla on aina oikeus myös perua antamansa suostumus. Asiakkaiden itsemääräämisoikeuteen vaikuttavat käytännöt ja säännöt esimerkiksi päihdeseulojen, liikkumisen, puhelimen käytön sekä arjen struktuurin osalta on kuvattu yksikön toimintaohjeissa. Kuntoutuksen aikana ei voida käyttää asiakkaan tahdon vastaisia pakotteita tai rajoituksia.

Yhteisöhoidon periaatteiden mukaisesti jokaisen asiakkaan osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuutta yhteisön toimintoihin ja omaan vapauteen päättää omista jokapäiväisistä asioista tuetaan. Yhteisössä toteutetaan päivittäin yhteisiä foorumeita, jossa yhteisön asioista voidaan yhteisesti keskustella ja vaikuttaa yhteisten tavoitteiden näkökulmasta.

Kankaanpään A-kodilla on laadittu kirjalliset toimintaohjeet, jotka ohjaavat jokaisen kuntoutujan toimintaa kuntoutuksessa. Toimintaohjeiden vastaiseen toimintaan tai muuhun omaa tai muiden

toipumista vaarantavaan toimintaan puututaan. Ensisijaisesti asiakkaiden käytöksen ja toiminnan ohjaaminen tapahtuu aina keskustellen, neuvomalla ja ohjaamalla. Onnistunut ja asiakasta kunnioittava vuorovaikutus on tärkein ja ensisijaisin keino vahvistaa asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteuttamista ja välttää rajoitustoimien käyttöä. Kankaanpään A-kodilla on käytössä myös ns. muutostyökalut, jotka on kuvattu asiakkaille annettavissa toimintaohjeissa. Niiden tarkoituksena on auttaa asiakkaita tarkastelemaan omaa toimintaansa ja käyttäytymismallejaan sekä oppimaan uusi elämäntapa. Kyseessä on yhteisökuntoutuksen keskeinen auttamistapa, ei siis rangaistus. Mahdolliset hoitosopimuksen noudattamisessa ilmenevät rikkeet selvitetään viipymättä asiakkaan ja lähettävän tahon kanssa. Vaikka tilanteen selvittelyssä pyritään asiakkaan hoidon turvaamiseen, voi sopimusrikkomus voi johtaa kuntoutuksen keskeytymiseen A-kodilla.

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Epäasiallinen kohtelu ei ole sallittua Kankaanpään A-kodilla missään muodossa eikä kenenkään taholta. Yhteisö tai asiakas tuo epäasiallisen kohtelun tiedoksi vastuuryhmälle tai henkilökunnalle. Asiaan puututaan tilanteen vaatimalla tavalla; keskustelemalla yhteisesti esim. yhteisökokouksessa tai yksityisesti asianomaisten henkilöiden kanssa.

Henkilökunnan tulee kohdella asiakkaita asiallisesti, arvostavasti ja tasa-arvoisesti. Mikäli asiakas kokee tulleensa henkilökunnan toimesta epäasiallisesti kohdelluksi, tulee tästä antaa tieto viipymättä A-kodin johtajalle, joka selvittää tilanteet tarvittavin toimenpitein. Jokainen työryhmän jäsen on velvollinen ilmoittamaan johtajalle työryhmässä mahdollisesti ilmenevästä epäasiallisesta käytöksestä.

Asiakkaiden ja omaisten osallistuminen yksikön laadun ja omavalvonnan kehittämiseen

Kaikilta kuntoutuksen päättäviltä asiakkailta pyydetään kirjallinen palaute. Palautteen voi antaa joko paperisena tai sähköisesti. Palautemahdollisuus on myös kuntoutuksen keskeyttäneillä asiakkailla. Asiakaspalautteet käsitellään koko henkilökunnan kanssa säännöllisesti. Lisäksi asiakkailla on mahdollisuus antaa palautetta ja kehittämisehdotuksiaan viikoittain kokoontuvassa koko talon yhteisökokouksessa, johon osallistuvat kaikki asiakkaat sekä henkilökunta. Yhteisökokouksesta on pyritty kehittämään interaktiivinen foorumi koko A-kodin asioiden käsittelyyn. Omaisten palautteet ohjataan A-kodin johtajalle. Saadun palautteen perusteella kehitetään toimintaa aktiivisesti.

Asiakkaan oikeusturva

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Tosiasialliseen hoitoon ja palveluun liittyvät päätökset tehdään ja toteutetaan asiakkaan ollessa palvelujen piirissä. Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuslomakkeita on A-kodissa vapaasti asiakkaiden saatavilla ja heitä tiedotetaan oikeudesta tehdä muistutus, mikäli siihen on aihetta. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa. Muistutuksen vastaanottaja A-kodin johtaja.

Sosiaali- ja potilasasiavastaava sekä kuluttajaneuvonta

Laki sosiaali- ja potilasasiavastaavista: Uusi laki on astunut voimaan 1.1.2024. Sen mukaan hyvinvointialue järjestää sosiaaliasiavastaavan ja potilasasiavastaavan toiminnan myös niille sosiaali- ja terveydenhuollon palveluille, joita yksityiset yrittäjät järjestävät ja tuottavat.

Voit ottaa yhteyttä sosiaali- ja potilasasiavastaavaan, jos tarvitset lisätietoja oikeuksistasi sosiaali- ja terveydenhuollossa tai olet tyytymätön saamaasi palveluun, hoitoon tai kohteluun tai epäilet potilasvahinkoa. Sosiaali- ja potilasasiavastaavan tehtävä on neuvova ja ohjaava. Sosiaali- ja potilasasiavastaava ei tee päätöksiä eikä hänellä ole päätösvaltaa muuttaa viranhaltijoiden tekemiä päätöksiä. Hän ei myöskään ota kantaa hoitopäätöksiin, hoidon toteutumiseen tai siihen, onko hoidossa tapahtunut potilasvahinko, eikä tulkitse potilasasiakirjojen sisältöä. Sosiaali- ja potilasasiavastaavan palvelut ovat maksuttomia. Oman hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavan yhteystiedot löydät hyvinvointialueen verkkosivuilta.

Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saatavista palveluista: Jos valituksesi yritykselle ei tuota toivomaasi tulosta, ota yhteyttä kuluttajaneuvontaan. Kuluttajaneuvonnasta saat maksutta opastusta ja sovitteluapua riitatilanteessa. Lisätietoa kuluttajaneuvonnan palveluista: Kuluttajaneuvonnassa voit asioida puhelimitse soittamalla numeroon 09 5110 1200 tai yhteydenottolomakkeella kuluttajaneuvonnan verkkosivuilla.

6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Asiakasta motivoidaan ja tuetaan hoitamaan henkilökohtaista hyvinvointiaan kokonaisvaltaisesti. Nämä tavoitteet on kirjattu kuntoutussuunnitelmaan ja niiden kehittymistä seurataan viikoittain hyvinvoinninarvioinnin ja kuntoutustoiminnanarvioinnin avulla. Kuntoutuksen tavoitteena on asiakkaiden yksilöllisen elämänhallinnan ja -laadun parantuminen sekä kehittyminen ottamaan vastuu omasta hyvinvoinnista.

Asiakkaiden hyvinvointia edistetään seuraavin keinoin:

Fyysinen toimintakyky:
- terveyskasvatus
- säännöllinen ja terveellinen ruokailu
- riittävä uni
- somaattisen terveydentilan seuranta sekä akuutti terveydenhoito
- tarvittavan lääkehoidon aloittaminen ja toteuttaminen

Elämänhallinnan ylläpitäminen:
- säännöllinen päivärytmi
- siisteyteen ja yleiseen järjestykseen ohjaaminen, vastuutehtävien hoito
- päihdeongelman hallinnan työstäminen
- talous- ja etuusneuvonta
- ruoanlaiton opettelu

Psyykkinen toimintakyky
- psyykkisen voinnin seuranta
- tarvittavan lääkehoidon aloittaminen ja toteuttaminen

- sairaanhoitajan ja lääkärin palvelut
- terapeuttisen hoitosuhteen muodostuminen (omaohjaaja työskentely)
- tarvittaessa erikoissairaanhoitoon ohjaaminen

Sosiaalinen toimintakyky
- yhteisöhoidollinen toimintamalli, joka tukee avoimeen vuorovaikutukseen ja sosiaalisten taitojen kehittymiseen
- asiakkaiden sosiaalisen verkoston ja perhesuhteiden ylläpitäminen
- vertaistoimijuuden hyödyntäminen osana kuntoutusta
- omaisneuvonpidot ja verkostoyhteistyö

Liikunta-, kulttuuri- ja harrastustoiminnan toteutuminen
- mahdollisuus harrastaa monipuoliset liikuntaa (ulkoilu, kuntosali, uinti, pallopelit, pyöräily, biljardi, veneily)
- mahdollisuus soittaa musiikkia
- monipuoliset retket
- kirjasto
- askartelu

Ravitsemus

Kankaanpään A-kodilla on oma keittiö, jossa työskentelee ammattitaitoinen ravitsemusalan henkilökunta. A-kodin keittiön perustehtävänä on huolehtia A-kodin asiakkaiden ja henkilökunnan ruokahuollosta. Kaikki ateriat sisältyvät asiakkaiden vuorokausimaksuun. Elintarvikelainsäädännön mukainen omavalvontasuunnitelma määrittelee keittiön toimintaa, jonka tehtävänä on valmistaa terveellistä ja monipuolista kotiruokaa, erityisruokavaliot huomioiden. Käytössä on kiertävä kuuden viikon ruokalista.

A-kodin asiakkaat osallistuvat keittiötöihin ruokalatilan siivoustöiden osalta. Keittiöllä käytetään työturvallisia jalkineita sekä suojahanskoja ja -päähineitä. Asiakkaat voivat ohjatusti ja rajoitetusti osallistua avustaviin tehtäviin keittiöllä. Asiakkaat valmistavat yhteisöissään kuukausittain myös ns. yhteisöpäivällisiä. Iltavuorossa olevat työntekijät huolehtivat päivällisen keräämisestä pois ja yövuoroissa toimivat ohjaajat huolehtivat päivällistiskeistä.

Terveystarkastaja valvoo keittiön toimintaa säännöllisesti. Kaikilla keittiön työntekijöillä on voimassa olevat hygieniapassit. Lisäksi työntekijöiden osaamista ylläpidetään tarvittaessa lisäkoulutuksin.

Ruokailut toteutetaan pääosin A-kodin ruokalassa. Ruokailuhetket pyritään järjestämään rauhallisiksi ja kaikille miellyttäviksi. Käsihygieniasta on ruokailuihin liittyen ohjeet.

RUOKAILUAJAT

Aamiainen klo 7.00 (la-su klo 8.00)

Lounas klo 11 (la-su klo 11.30)

Päiväkahvi klo 13.30

Päivällinen klo 16.00 (la-su klo 15.30)

Iltapala klo 19.30

Hygieniakäytännöt

Kankaanpään A-kodin puhtaanapidosta ja sen suunnittelusta, toimintaohjeista sekä seurannasta vastaa puhtaanapidon työntekijä. Asiakkaiden vastuutehtäviin kuuluu oman yhteisön tilojen siivous yhteisvastuullisesti sekä omien majoitustilojen siivous. Joitain puhtaanapidon tehtäviä tehdään myös yövuoroissa ohjaajien toimesta. Puhtaanapidolta löytyvät omat toimintaohjeet jokaiseen työtehtävään ja ne ovat saatavilla kirjallisena työtoimintakansioissa yhteisöittäin sekä työpisteittäin. Puhtaanapidon työntekijä auttaa ja opastaa kaikissa työvaiheissa, lisäksi ohjaajat opastavat asiakkaita vastuutehtävissä. Puhtaanapidon työntekijä seuraa työn laadun toteutumista, ylläpitää ohjeita sekä seuraa alan kehitystä.

Puhtaanapidon tavoitteena on viihtyisä ja turvallinen ympäristö asiakkaille, henkilökunnalle ja vierailijoille. Tartuntojen syntymisen ja leviämisen ehkäisyssä yhtenä keinona on suunnitelmallinen, tehokas ja tarkoituksenmukainen siivous.

A-kodin puhtaanapidon tavoitteet:

- Turvallisuus
- Terveellisyys
- Esteettisyys
- Viihtyisyys
- Toiminnallisuus

A-kodin puhtaanapito on jaettu alueisiin sen perusteella, miten usein tiloja tulee siivota. Päivittäin siivottavia alueita ovat wc, sauna- ja keittiötilat sekä kosketuspinnat. Useita kertoja viikossa vaativia tiloja ovat käytävät ja päivystystoimisto. Kerran viikossa siivottavia tiloja ovat asiakashuoneet, kokoustilat, toimistotilat ja muut tilat. Lisäksi asiakkaat siivoavat tiloja käytön jälkeen, kuten kuntosali ja biljardihuone.

A-kodilla toimii myös oma pesula. Osa liinavaatepyykistä hoidetaan ostopalveluna. Pesulassa pestään ja huolletaan peitteet, tyynyt, päiväpeitteet ja sijauspatjat sekä verhot. Asiakkaat vastaavat henkilökohtaisten vaatteiden pesemisestä itsenäisesti.

Asiakkaiden henkilökohtainen hygieniaohjaaminen kuuluu asiakastyön henkilökunnan tehtäviin.

Infektioiden leviämisen estämiseksi A-kodilla on erilliset toimintaohjeet.

Terveyden- ja sairaanhoito

Kankaanpään A-kodissa työskentelee useampi sairaanhoitaja sekä osa-aikainen lääkäri, jotka vastaavat yksikön terveyden- ja sairaanhoidosta. Jokaiselle uudelle asiakkaalle tehdään kuntoutuksen alkuvaiheessa tulohaastattelu, jossa työntekijä kartoittaa asiakkaan somaattisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveydentilan. Palvelusopimuksen niin edellyttäessä asiakas käy lääkärin tulohaastattelussa ja tarpeen mukaan lääkärin vastaanotolla kuntoutuksen aikana. Akuutit perusterveydenhuollon palvelut kuuluvat vuorokausimaksuun.

Akuuteissa sairaanhoidollisissa tai suun terveydenhoitoa vaativissa tilanteissa käytetään Satakunnan hyvinvointialueen päivystyspalveluita. Vankiterveydenhuollossa noudatamme Rikosseuraamuslaitoksen terveydenhuollon käytäntöjä. Kiireellisissä, välitöntä sairaalahoitoa vaativissa tapauksissa soitetaan yleiseen hätänumeroon 112. Kiireettömät terveydenhuollon tai

hammashuollon asiat asiakkaat hoitavat oman hyvinvointialueen palveluissa ennen- tai jälkeen kuntoutusjakson. Perhekuntoutuksen lapsiasiakkaiden palvelut hoidetaan tilanteesta riippuen joko oman hyvinvointialueen neuvolapalveluissa tai Satakunnan hyvinvointialueella. Raskaana olevien asiakkaiden sekä imeväisikäisten lasten neuvolapalvelut hoidetaan Satakunnan hyvinvointialueella.

Lääkehoito

Lääkehoitosuunnitelman seuranta ja päivittäminen

Kankaanpään A-kodin lääkehoitoon liittyvät toimintatavat on kirjattu vuosittain tarkastettavaan lääkehoitosuunnitelmaan. Suunnitelma on laadittu sosiaali- ja terveysministeriön Turvallinen lääkehoito -oppaan mukaisesti ja sen keskeiset osa-alueet ovat lääkehoidon sisällössä ja toimintatavoissa, osaamisen varmistamisessa ja ylläpitämisessä, lääkehoidon toteuttamiseen liittyvissä vastuissa ja työnjaossa sekä lupakäytännöissä. Lääkehoidon suunnitelmaan on myös kirjattu lääkkeiden määräämistä, toimittamista ja säilyttämistä koskevat toimintatavat, lääkkeiden jakamiseen ja antamiseen sekä asiakkaan informoimiseen ja neuvontaan, vaikuttavuuteen, arvioimiseen ja dokumentointiin sekä seuranta- ja palautejärjestelmään liittyvät käytännön toimet. Yksikön lääkehoitosuunnitelmaa päivitetään aina kun lääkehoidossa tai sen vaativuudessa tapahtuu olennaisia muutoksia. Lääkehoitosuunnitelma tarkastetaan ja päivitetään vähintään vuosittain.

Kaikilla lääkehoitoon osallistuvilla työntekijöillä on voimassa olevat LOVe-luvat ja jokainen työntekijä on perehdytetty lääkehoidon suunnitelmaan ja toteutukseen. Sairaanhoitajat suorittavat A-kodilla lääkkeidenjaon. Lääkkeidenjaon tarkistuksen suorittaa sairaanhoitaja tai lähihoitaja. Lääkepoikkeamailmoitukset tehdään kirjallisesti TurvaArvi-ohjelmaan. Ilmoitukset ja korjaavat toimenpiteet käsitellään vastaavan sairaanhoitajan sekä säännöllisesti järjestettävän sairaanhoitajien kokouksen toimesta.

Kankaanpään A-kodin lääkäri:

Mirja Tervo, mirja.tervo@vakry.fi

Yksikön lääkehoidosta vastaava sairaanhoitaja:

Heidi Mäki, p. 044 5721 306, heidi.maki@vakry.fi

Monialainen yhteistyö

Asiakkaiden asioissa tehdään monialaista yhteistyötä aina asiakkaan muun verkoston kanssa. Tärkeä yhteistyökumppani on asiakkaan lähettänyt taho ja lähettävän tahon kanssa järjestetään yhteisiä verkostoneuvotteluja kuntoutuksen aikana. Perhekuntoutuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä myös muun muassa lastensuojelun ja neuvolan kanssa. Mikäli kuntoutuksen aikana asiakkaalla ilmenee muunlaisia tuen tarpeita, pyritään nämä kontaktit käynnistämään jo kuntoutuksen aikana. Kuntoutuksen loppuvaiheessa yhteistyötä tehdään asiakkaan mahdollista jatkohoitoa tarjoavan toimijan, kuten avohoidon työntekijöiden kanssa. Kaikille asiakkaille pyritään järjestämään avohoidon kontakti kuntoutusjakson jälkeen.

7 ASIAKASTURVALLISUUS

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Kankaanpään A-kodin asiakasturvallisuutta kehitetään yhteistyössä alueen muiden asiakasturvallisuudesta vastaavien viranomaisten kanssa. A-kodilla on voimassa oleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Kaikki turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat päivitetään säännöllisesti ja suunnitelmat löytyvät sekä perehdytyskansiosta sekä sähköisesti työntekijöiden yhteiseltä verkkoasemalta. Jokainen työntekijä on velvoitettu tutustumaan suunnitelmiin.

Asiakashuoneissa sekä yleisissä tiloissa on palohälyttimet. Lisäksi yleisissä tiloissa on jauhesammuttimet ja paloletkut isommissa kohteissa. Lisäksi keittiössä ja päätalon yläkerran tietokonekeskuksen välittömässä läheisyydessä on hiilidioksidisammuttimet. Kaikkien alkusammutusvälineiden toiminta varmistetaan säännöllisellä huollolla ja seurannalla. Koko henkilökunnan alkusammutus- ja pelastautumisharjoitukset järjestetään säännöllisesti. Lisäksi turvallisuuskävelyt tehdään vuosittain koko henkilökunnan kanssa. Yhteistyötä tehdään myös alueen palo- ja terveystarkastajien kanssa ja yksikköön tehdään säännölliset tarkastuskäynnit viranomaisten toimesta.

A-kodilla on käytössä ulkoalueilla kameravalvonta (8 kpl). Kameravalvonnan käytöstä informoidaan asiakkaita. Saadut tallenteet hävitetään viikon kuluessa. A-kodilla on vartiointisopimus. Vartiointikäynti toteutetaan kerran yön aikana sekä tarvittaessa kutsuttuna. Henkilökunnalla on käytössään hälytysjärjestelmä, joka toimii puhelimen tai puhelimeen asetetun sovelluksen kautta.

Kaikissa turvallisuuteen liittyvissä käytännöissä ja tilanteissa pyrimme toimimaan ennaltaehkäisevästi. Kaikki puutteet tai kehittämistarpeet pyritään korjaamaan tai muuttamaan viipymättä, jolla ylläpidetään turvallista toimintaympäristöä asiakkaille ja työntekijöille. Kuntoutuspalvelua antava yksikkö ja siellä työskentelevät ovat vastuussa palvelun laadusta, ja palvelun turvallisuus on olennainen osa sen laatua.

Kankaanpään A-kodin työsuojelupäällikkö:

Teija Vanhatalo,044 572 8213, teija.vanhatalo@vakry.fi

Henkilöstö

Henkilöstöömme kuuluu lähihoitajia, sairaanhoitajia, sosionomeja, osa-aikainen lääkäri, tukipalveluiden (keittiö, kunnossapito, puhtaanapito, toimisto) työntekijöitä sekä johtaja (sosiaalityöntekijä).

Asiakastyöhön osallistuvalla henkilöstöllä on kelpoisuuslain ja Valviran sosiaalihuollon päihdehuoltoyksiköiden henkilöstöä koskevan ohjeen mukainen kelpoisuus. Asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön mitoitus on lupaviranomaisen myöntämän luvan mukainen. Työryhmät kootaan moniammatillisuuden periaatteella.

Työvuorot

Kaikissa vuoroissa on koulutettuja työntekijöitä. Työvuorot suunnitellaan niin, että päivävuorossa on suurin resurssi. Iltavuoroissa työskentelee arkisin 2 työntekijää. Viikonloppuisin työskentelee 1 työntekijä aamu- ja iltavuorossa, sekä lisäksi lauantaisin yksi työntekijä ns. välivuorossa. Yövuorossa työskentelee 1 työntekijä. Asiakastarpeen tai tilanteen niin vaatiessa henkilöstöresurssia lisätään. Johtaja on henkilökunnan tavoitettavissa ympäri vuorokauden.
Tiedonkulku vuorojen välillä varmistetaan yhteisillä raporteilla.

Sijaisten käyttö

Sijaisia käytetään pääasiassa vuosilomien, vanhempainvapaiden ja toimivapaiden yhteydessä. Lyhytaikaisiin, tilapäisiin poissaoloihin liittyvät työaikajärjestelyt pyritään toteuttamaan sisäisin järjestelyin tai käyttämällä tarvittaessa ulkopuolisia sijaisia. Vakituisen henkilökunnan kuormittumista pyritään välttämään sijaisjärjestelyin.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Rekrytoinnissa varmistetaan, että henkilöstöllä on tehtävän edellyttämä sosiaali- tai terveydenhuollon koulutus, osaaminen, soveltuvuus alalle sekä riittävä kokemus päihde- ja mielenterveystyöstä. Perhekuntoutuksessa edellytetään myös riittävää koulutusta ja kokemusta perheiden parissa tehtävän työn osalta. Rekrytoinnissa painotetaan ammatillista osaamista sekä kuntouttavan työotteen hallintaa. Asiakastyötä toteuttavan hoitohenkilöstöön kuuluvan työntekijän tulee olla rekisteröitynyt ammattihenkilörekisteriin. Kelpoisuus ja tutkintotodistukset tarkistetaan ennen työsuhteen alkamista. Kaikilta asiakastyötä tekeviltä työntekijöiltä tarkistetaan rikosrekisteriote ennen työsuhteen alkamista. Työntekijän soveltuvuutta arvioidaan haastattelun sekä suosittelijoiden avulla. Arvioinnissa huomioidaan valmiudet kohdata asiakkaita, toimia haastavissa tilanteissa, työskennellä moniammatillisesti sekä sitoutua yksikön arvioihin ja toimintaperiaatteisiin. Rekrytoinnit toteutetaan joko yksikön sisäisinä hakuina tai avoimina hakuina.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Kankaanpään A-kodilla on perehdytysohjelma, jota läpikäymällä uusi työntekijä tai opiskelija perehtyy omien tehtävien ja työvuorojen hoitamiseen. Tehtävänkuvat ohjaavat tehtävän sisällön hoitamiseen. Perehdytyksestä vastaa johtaja sekä erikseen nimetyt työntekijät. Uudet työntekijät saavat useimmiten perehtyä eri työvuorojen hoitamiseen yhdessä kokeneen työntekijän kanssa. Uusia työntekijä tuetaan tarvittaessa osaamisen kehittymiseksi. Koeaikana käydään työntekijän, palveluvastaavan ja johtajan kesken keskustelu, jossa varmistetaan perehdytyssuunnitelman toteutuminen. Kaikki työntekijät perehtyvät työsuhteen alussa vaitiolokäytäntöihin ja sitoutuvat vaitiolon noudattamiseen.

VAK ry:n koulutussuunnitelma laaditaan vuosittain. Koulutussuunnitelmassa kuvataan koko organisaation osaamistavoitteet sekä työntekijöiden osaamistavoitteet. Tavoitteena on, että koko henkilökunta osallistuu säännöllisesti oman alansa koulutuksiin sekä ylläpitää osaamistaan jatkuvasti. Tavoitteenamme on olla jatkuvan oppimisen organisaatio sekä ylläpitää ajan tasalla olevaa osaamista eri ammattiryhmittäin.

Työnantaja ohjaa työntekijöitä suorittamaan tarvittavia täydennyskoulutuksia sekä ylläpitämään lakisääteistä osaamistaan muun muassa lääkehoidon osalta. Työnantaja mahdollistaa tarpeen mukaan ja koulutussuunnitelman mukaisesti organisaation sisäisiä sekä alan täydennyskoulutuksia. Työntekijöiden kanssa käydään kerran vuodessa kehityskeskustelut. A-kodilla osaamista jaetaan myös viikoittain toteutuvissa työryhmän tiimeissä ja henkilökuntakokouksessa.

Toimitilat

Kankaanpään A-kodilla on kaksi asiakasyhteisöä: yksilö- ja perhekuntoutus. Yksilökuntoutuksen yhteisö sijaitsee yhtenäisessä solutalossa. Asiakkaat majoittuvat yhden hengen huoneissa. Huoneet ovat kooltaan 12-20m2. Huoneissa on perussisustus; sängyt, pöytä, yöpöydät ja vaatekaapit. Perheasiakkaat majoittuvat perheasuntoihin, joita on yhteensä 8. Asunnot ovat 35-45 m2 rivitaloyksiöitä, kaksioita ja yksi kolmio. Perheasunnoissa on omat wc- ja peseytymistilat sekä

keittiöt. Sekä yksilö- että perhekuntoutuksessa asiakashuoneiden/-asuntojen ovissa on lukitusmahdollisuus, ja asiakkaiden on halutessaan mahdollisuus ottaa käyttöön oma avain ja pitää ovea lukittuna.

Yksilökuntoutuksessa on yhteinen olohuone / ryhmätila, jossa on tv:n katselumahdollisuus ja pienkeittiö. Yhteisön kuntoutusryhmät toimivat näissä tiloissa. Yhteisöissä on yhteiset wc- ja suihkutilat. Saunatilat ovat kaikkien käytössä.

Perheyhteisössä on iso kokous- ja koulutustila, jossa osa kuntoutustoiminnasta tapahtuu. A-kodin ohjattu lastenhoito toteutuu omissa tiloissa, Onnelassa. Onnelassa lasten tarpeet ja turvallisuus on huomioitu säädösten mukaisesti. Onnelan yhteydessä on aidattu lasten leikkipiha. Perheyhteisön ryhmille on oma tilansa.

Ruokailut tapahtuvat pääsääntöisin keittiön ruokasalissa, iltapalat omissa yhteisöissä. Perhekuntoutuksen perheet syövät ilta- ja aamupalat asunnoillaan. Ns. yhteisöpäivälliset tapahtuvat yhteisöissä.

A-kodin päärakennuksessa sijaitsevat vastaanotto, sairaanhoitajien ja lääkärin vastaanottohuoneet, ruokala, etuusohjaajan tilat, vastaanoton majoitustilat, toimisto ja hallinto. Harrastetiloina toimii kuntosali, biljardihuone, musiikkihuone, rantasauna ja askartelutila. Vierailijoille löytyy tarvittaessa majoitustilat. NA-ryhmät kokoontuvat Toverituvalla, kesäaikaan rantasaunalla.

A-kodin tiloissa on asiakkaiden mahdollista liikkua vapaasti tai viikko-ohjelman mukaisesti. Osa tiloista on lukittu, jolloin niihin on pääsy ainoastaan henkilökunnan toimesta.

Liikuntarajoitteisuus ei ole este kuntoutukseen hakeutumiselle, mutta huomioitavaa on, että esteettömyys ei toteudu kaikissa tiloissa. Kuntoutustoiminnan näkökulmasta keskeisiin tiloihin pääsee pyörätuolilla. Automaattiovia ei ole käytössä. Toiminta edellyttää siirtymisiä ulkotilojen kautta.

A-koti auttaa mahdollisten apuvälineiden hankinnassa sekä huomioi asiakkaiden yksilölliset tarpeet tilojen suhteen. Perheyhteisön asuntoihin on mahdollista ottaa lemmikki mukaan kuntoutukseen.

Teknologiset ratkaisut

A-kodilla on käytössä vartijakutsupainike puhelimessa sekä kameravalvonta ulkotiloissa. Kameravalvonnalla turvataan A-kodin alue ulkopuolisilta henkilöiltä. Erityistä seurantaa vaativat asiakkaat sijoitetaan päätalon, vastaanoton tiloihin. Erityistä seurantaa tarvitaan esim. asiakkaan somaattisen sairauden vuoksi.

Kankaanpään A-kodin turvalaitteista vastaa:

Työsuojelupäällikkö Teija Vanhatalo, p. 044 572 8213, teija.vanhatalo@vakry.fi yhdessä johtajan ja kiinteistöhuollon työntekijän kanssa.

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Kankaanpään A-kodilla ei ole käytössä sellaisia terveydenhuollon laitteita tai tarvikkeita, joista voisi aiheutua onnettomuuksia tai vaaratilanteita. Käytössä olevia laitteita ovat verenpainemittari, korvalamppu, verensokerimittari, alkometri ja ensiaputarvikkeet verenvuodon tyrehdyttämiseksi. A-kodin pääaulassa sijaistee defibrillaattori. Käytössä on myös korvakuumemittari sekä infrapunakuumemittari. Päihdetestaus tapahtuu alkoholi- ja- ja huumevirtsatestien avulla.

A-kodilla on tarjolla myös akupunktiohoitoa. Akupunktioneuloja säilytetään hoitotarvikekaapissa. A-koti järjestää asiakkaiden tarvittavat apuvälineet toimitiloihin.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista tehdään asianmukaiset vaaratilanneilmoitukset Turva Arvi -järjestelmään sekä tarvittaessa myös Fimeaan.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaava henkilö:

Heidi Mäki, p. 044 5721 306, heidi.maki@vakry.fi

8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

Kankaanpään A-koti toimii palveluntarjoajana hyvinvointialueen lukuun eli A-koti käsittelee asiakkaan henkilötietoja ja hyvinvointialue on asiakas- ja potilasrekisterinpitäjä. Asiakkaat informoidaan henkilötietojen käsittelystä heti kuntoutuksen alussa ja he antavat siihen kirjallisen suostumuksensa.

KIRJAAMINEN
Asiakastietoja kirjataan sähköiseen hoitorekisteriin. Kirjaamisessa noudatetaan selkeää, ymmärrettävää ja asiakasta kunnioittavaa dokumentointitapaa.

TIETOJEN KÄSITTELY
Hoitorekisteriin talletetaan ainoastaan asiakkaan kuntoutuksessa tarvittavia välttämättömiä tietoja, joita käytetään asiakkaan kuntoutuksen suunnittelussa, tavoitteen asettelussa ja arvioinnissa. Asiakas voi kirjallisella hakemuksella pyytää omia asiakastietojaan luettavakseen, mutta A-koti ei luovuta niitä asiakkaalle. Varsinaisen tietopyynnön asiakas voi osoittaa rekisterinpitäjälle eli omalle hyvinvointialueelle.

SALASSAPITOSÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN
Kaikki työntekijät allekirjoittavat työsopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä salassapitositoumuksen. Tietoturvapolitiikan noudattaminen on jokaisen työntekijän velvollisuus ja tietoturvan noudattamista valvoo yksikön johtaja. Tietoturvaan liittyvät rikkomukset käsitellään aina yksikön johtajan toimesta sekä vakavissa tilanteissa yksikön hallituksen toimesta.
Kankaanpään A-kodilla noudatetaan asiakastietojen käsittelystä annettuja lakeja ja ohjeistuksia.

Kankaanpään A-kodin tietosuojavastaava:

Teija Vanhatalo, p. 044 572 8213, teija.vanhatalo@vakry.fi

Onko yksikölle laadittu salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyä koskeva seloste?

Kyllä ☒ Ei ☐

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Yksikkökohtaista tietoa palvelun laadun ja asiakasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä. Riskinhallinnan prosessissa käsitellään kaikki epäkohtailmoitukset ja tietoon tulleet kehittämistarpeet ja niille sovitaan riskin vakavuuden mukaan suunnitelma, miten asia hoidetaan kuntoon.

Toiminnassa todetut kehittämistarpeet

Kankaanpään A-kodilla toiminnan kehittäminen laadun parantamiseksi ja turvallisuuden varmistamiseksi on jatkuvaa. Samalla myös arvioimme toiminnan ja muutoksen vaikutuksia asiakastyön, henkilöstön ja tilaaja tahojen näkökulmista. Kehittämistarpeet osa-alueittain ovat:

Asiakastyön näkökulma

- kuntoutusprosessien kuvaaminen ja yksikkökohtaisten kuntoutusprosessien määrittelyn kehittäminen
- toiminnan vakioinnin parantaminen
- menetelmien vakioinnin kehittäminen/osaamisen lisääminen
- dokumentaation parantaminen
- asiakkaiden yksilöllisyyden ja itsemääräämisoikeuden näkökulman vahvistaminen

Henkilöstön näkökulma

- psykososiaalisen kuormittumisen vähentäminen
- osaamisen lisääminen ja tehtävänkuvien juurruttaminen
- toiminnan prosessien sujuvoittaminen ja tehostaminen
- ammatti-identiteetin tukeminen ja vertaisoppimisen vahvistaminen
- esihenkilötyön ja johtamisen kehittäminen

Tilaaja näkökulma

- palveluiden kehittäminen tilaajalähtöisesti
- palveluiden saatavuuden parantaminen
- dokumentaation kehittäminen ja saatavuuden parantaminen

Toiminnan jatkuvan kehittämisen ja arvioinnin kannalta toiminnan suunnitteluun tulee varata riittävästi ja säännöllisesti aikaa. Toimintaa suunnitellaan ja arvioidaan viikoittain henkilökunnan kokouksissa ja työryhmätiimeissä ja tarpeen mukaan erillisissä kehittämispäivissä.

10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön johtaja.

Kankaanpäässä 28.10.2026

Laura Räsänen

johtaja